

Symboliek en woordschildering in Klassieke Muziek (cursus in Groningen)

Net zoals de symboliek in schilderkunst, bevat klassieke muziek talrijke 'verborgen' muzikale codes. De middeleeuwer Guillaume de Machaut plaatste door minieme ritmische verschuivingen belangrijke woorden op de voorgrond, Scarlatti verklankte straatgeluiden, Schubert ving herinnering in noten en luister hoe Schumann verliefdheid en verlangen toonzette. In deze cursus worden uw oren opengezet.

Het humanisme opende voor componisten het venster naar de tekst, zoals Josquin met zijn *Ave Maria*. Vanaf 1600 ontstond een sterke band tussen redekunst en muziek. Albert Schweitzer: *“De verhouding van Bachs muziek tot haar tekst is zo levendig als men zich maar kan voorstellen.”* Mozart gebruikte muzikale ‘sjabloontjes’, ooit herkenbaar voor velen, nu vergeten. Richard Strauss zei zelfverzekerd: *“ik kan een glas bier in noten omzetten.”*

Een symfonie van Mahler is als een markt met een veelheid aan kleurrijke kraampjes. Luister hoe Schönberg *bedrog* muzikaal presenteert. Voel de dreiging van de 20ste eeuw in Weberns spaarzame noten en ervaar *troost* bij Arvo Pärt.

Voor deze cursus is het kunnen lezen van noten handig, maar zeker geen vereiste.

Programma

1. Muzikale woordschildering in de 15de en 16de eeuw
2. De verbinding tussen retorica en muziek in de 17de en 18de eeuw

3. Het gebruik van muzikale sjablonen in de late 18de eeuw en de hang naar het verleden in de vroege 19de eeuw
4. Van echte naar overdreven romantiek in de 19de eeuw
5. Vanuit intens dramatische 'Duitse' muziek naar Hollywood
6. Over de markt met Mahler en naar de kerk met Pärt

Afbeelding: Het Dodeneiland van Arnold Böcklin, op muziek gezet door Sergei Rachmaninov (*Alte Nationalgalerie, Berlin, Wikimedia Commons*)

Cursusnummer	26WV-1G19
Docent	<i>Euwe de Jong</i> Euwe de Jong studeerde orgel en muziektheorie aan het Stedelijk Conservatorium in Groningen. Hij was directeur van de Schumann Akademie en hoofddocent Praktische Muziektheorie aan het Conservatorium van Utrecht.
Vakgebied	Muziek en theater
Seizoen	2026 winter/voorjaar
Dag	Dinsdag
Inschrijven voor	di 03 mrt. 2026
Tijd	11.00-13.00
Cursusdata	17-mrt., 24-mrt., 31-mrt., 07-apr., 14-apr., 21-apr., 28-apr.
Prijs	€ 185,-
Aantal colleges	6
Werkvorm	Hoorcollege met ruimte voor vragen en discussie
Opmerkingen	In de cursusgids staat een verkeerde prijs. Het juiste bedrag is € 185,-